

esődjé hozza az adósokat abba a privilegizált helyzetbe, hogy a csődönkívüli kényszeregyezésnek eredetileg a hitelezők érdekét oltalmazó páncélját ők szegezzék amazokkal szembe s végezzék a mögött jól előkészített manővereiket. Bizunk benne, hogy az igazságügyminiszter ur a maga nagy gyakorlati érzékével fel fogja karolni és szerencsés megoldásra fogja vinni ezt a nehéz problémát is. M.

Főszerkesztőnknek, dr. Meszlény Arturnak, a Kormányzó Ur Ófóméltósága 1929. évi január hó 31-én kelt elhatározásával a m. kir. kormányfőtanácsosi címet adományozta.

A kamarai választások után.

Mint bálteremben a konfetti kigyózó szalagjai, úgy röpködnek a levegőben a választási nyomtatványok, hogy rövid keringés után a padló kisóprésre váró szemete legyenek. De még dul a zsvivaj és áll a bál.

* * *

A választás alatt az ügyvédség a színésznő örömet élvezte. Irjanak róla jót, rosszat, egyremegy; a lényeg az, hogy a színpadon van és a lapok foglalkozzanak vele. A nagy kortézia hasábokat szerzett magának a napi sajtóban és pártoktól függetlenül eredmény gyanánt szemlélte mindenki, hogy az ügyvédkérdés a nagy nyilvánosság érdeklődése elé került.

De most — napokkal a választás után, a „sajtósiker”-ről is kitűnt, hogy csak muló napi szenzáció volt a választás és a sajtó figyelme az ephemer mozgalomnak szólt, nem a tartós életű ügyvédkérdésnek. A választás után sülyesztőbe került az ügyvédkérdés nyilvánossága.

* * *

A kortézia? Nagyobb volt-e az idén a hullám verése, mint egyéb esztendőkbén? Inkább az emlék frissességén mulik a válasz, mint a historikus objectivitásán. Bizonyos, hogy mozgalmas elevenség volt és a kortézia trükkjei és fogásai is felvonultak. Igazsági és helytállósági tartalmukra kár utólag vizsgálni őket. A kifejezések fegyelmezett szabatosságát, az eszközök igénybevehetőségének pontos lemérését a „reálpolitika” számüzte. A kamarai választás, amelynek ha még oly intelligens réteg is szereplője, mint az ügyvédség, mégis csak tömegmozgalom, amelyet a tömeglélektan törvényei dominálnak.

* * *

A választás eredménye lezárta a választási harcot. Hogy ez az eredmény elindítója lesz-e egy új korszaknak, a jövő kérdése.

Egyhangú választással került vissza a régi elnök elnöki székébe. Ellenjelölt emlegetése éppen csak ballon d'essai volt, arra való, hogy kitűnjék, hogy a kamara nagy többsége (az ellenzék jó része is) ragaszkodik elnöke személyéhez. Ezek a sorok riportnak vannak szánva, nem ünnepi beszédnek, az érdemek seregszemléjének felsorakoztatását, a műfaj címén szabad mellőzni.

Az elnökkel együtt visszatért a régi tisztikar is és — csak a kormányos. a főtitkár posztján van változás.

Érdemes utána gondolni, hogy a kormánypártnak az egész vonalon megnyilvánult többsége ellenére, a régi főtitkár érdemes, sympathikus és kedvelt személye ellenére, hogyan kerülhetett ki győztesként az ellenzéki jelölt.

Nyilván nem csalódunk, hogy ebben a választásban az ügyvédség élni akarása, testületi érvényesülése, a kari érdekekért folytatandó hevesebb tempójú harc vágya szülte ezt az eredményt.

Az új főtitkár majd három évtizedes ügyvédi közéleti pályáján, az ügyvédség gazdasági érdekeinek védelmét hirdette. Ezért agitált. amikor az akkori kari közvélemény még szemérmesen távortartotta magától ezt a nem eszményi feladatot és ébrentartotta ezt a törekvést akkor is, amikor már kormányképes programmá nőtte ki magát. Nagy várakozások sulya nehezedik az új főtitkárra — a kar érdekében kívánatos, hogy a várakozás ne oldódjék fel egy reménytelennek bizonyuló harc keserűségében.

* * *

A választmány a Verbőczyanus elv diadalát hirdeti. Una cademque nobilitas. Szinte érthetetlen az ambiciónak az a nagy tömege, ami a választások előtt a jelölések körül megnyilvánul. Mindenki azt hiszi magáról, hogy tarsolyában hordja a marsallbotot és mellőzésnek érzi, ha a jelölőbizottságok „megfelelkeznek“ róla. A régi választmányok arcképesarnokait oly férfiak képe díszíti, akiknek emlékezete halálukat túléli, akik választmányi tisztségük nélkül is jelentős egyéniségek voltak. A mai választmány — ne tessék zokon venni a megállapítást — többségben a tisztos középszert mutatja. Az ügyvédség elite gárdája alig kereshető a választmány tájékán. Nem keressük okát a ténynek, önkéntes visszavonulás magyarázza-e ezt, vagy a kar fordult el elismert kitünőségeitől. De ez a mai állapot növelte nagyra a középszeregek becsvágyát, mert a folytonos összehasonlítás minden-

kivel ezt mondatja: hát akkor én miért ne? Valahogyan nem kedvező tünet az ügyvédek egyenlőségének hibás demokráciája.

* * *

A kar többsége jobban választ, mint a jelölőbizottságok. A jelölőbizottság — vajha ki és merre van szülője? — jóformán csak arra szorítkozik, hogy megrostálja a mandátumért jelentkezőket, akik fölös számba, akadnak jobbra is, balra is. Ezt a selectáló munkát aránylag jól teljesítik a jelölőbizottságok, de az volna szükséges, hogy a jelölőbizottságok a közvetlen környezetükön túl is lássanak.

Hogy a kar jobban választ, az a megválasztott ellenzéki választmányi tagok személyéből látszik, akiket nem pártállásuk, de a többség juttat mandátumhoz. Bizonyára a kormánypárti listán is voltak jelöltek, akik bekerülnének, ha pártelhelyezkedésük a másik oldalra sodorta volna őket, valamely véletlen folytán, de a kormánypárt jelöltjeit mégis csak a jelölőbizottság listája segítette győzelemre.

* * *

Minden választás egyuttal a népszerűség próbaköve is. Azért jóleső tudat, hogy a választási harc nemcsak a népszerűség motivumán dőlt el, hanem hely jutott a tehetség megbecsülésének is, még ha a népszerűség nem is nagyon szólt mellettük. A rokonszenv, vagy ellenszenv még sem helyes elbírálási alap, közéleti tisztaság betöltésénél. A fontos mégis csak a tehetség, az arravalóság.

* * *

A kamara sokfajta feladatra hivatott testület. Fegyelmi bíróság, igazságszolgáltatás menetének censora, a törvényelőkészítés egyik tényezője — és last not least, — az ügyvédség érdekképviselője. Fegyelmi bírói tisztét a kamara derekasán tölti be, az egyes érdekelteken kívül objectiv panasz nem hangzott el ellene. Egyéb feladatainak betöltésénél már erősebben érezhető a választmány összetételének az a gyöngéje, hogy a kar elismert jogászai tekintélyei távolmaradtak a választmányból. Ugyancsak a választmányon mulik, hogy a kamara inkább csak visszhangot ad az eléje vetődő kérdésekre, de alig van benne iniciáló lendület. Már bevett kifejezés az ügyvédségnél is az érdekképviselő, de a régi szemérmes felfogás talán még ma is fogja a lelkeket. Az utolsó időkben alig történt egyéb jelentős esemény, mint amit az ügyvédség adóztatása terén ért el a kamara. Ennek a jelentőségét kicsinyelni nem lehet és köszönet jár érte a távozó főtitkárnak, de az adóztatási siker, mint egy büszke pálma

— magánosan áll a sikertelenség oázisán. Az álügyvéd-jelöltek elleni küzdelem a kamara másik jelentékeny munkája — is siker.

Kísérlet történt a kamara részéről arra is, hogy egyes közös érdekű ügyekre megteremtse az egységes lateiner frontot. Ez a mozgalom az első kezdeményező lépések után ellankadt, okait és körülményeit nem ismerjük.

* * *

Tíz százalék híján a kar teljessége leadta szavazatát a választáson. Kétségtelen érdeme a választásnak, hogy ily nagy arányban tudta megmozgatni az ügyvédséget. De az előző példák után féltő, hogy az egész ügyvédséget felölelő közélet, a választási harcok elülésével korai véget ér. Csak a kar általános érdeklődése tud erőt és lendületet adni a kamarai vezetőség munkájának. A vezetőség és a kar egyeteme között fenn kellene maradni az állandó kapcsolatnak; az ügyvédség nem lehet egyszerű nézője és esetleg bírálója a maga által választott vezetőségnek és az volna a kívánatos, ha a karban élne a kibővített választmány gondolata, amelyhez mindenki hozzátartozik, akinek érzéke van a kar ügyei iránt. Itt tehetne hasznos szolgálatot az una cademque nobilitas hite, amelynek el kellene mosni azt a különbséget is, hogy törje a fejét a választmány, ezért van a helyén.

Az ügyvédi közélet nem lehet a választások rövid tartamára korlátozott tiszavirág. A kar általános intelligenciájától elvárható, hogy ha nem is született mindenki vezetőnek, egy-egy jó gondolatával, — kevesebbet, vagy ha úgy tetszik, többet mondunk, — az állandó érdeklődésével, szolgálja a kar közérdekű ügyeit.

Akkor talán kevesebb panasz hangzana el és az ügyvédség is inkább remélhetné, hogy érdekei megszívleltesenek.

B. S.

Dr. Bozóky Géza

egyetemi ny. r. tanár

A magyar kereskedelmi jog

kétkötetes munkája a legteljesebb hiteljogi munka.